

รายงานผล การถอดบทเรียนเกษตรกรต้นแบบ ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) ประจำปี 2568

เกษตรกรต้นแบบ
นายจักรกฤษณ์ สามัคคี
หมู่ที่ 6 ตำบลท่ามะเตี๋ย อำเภอบางแก้ว จังหวัดพัทลุง

“พัทลุงเมืองเกษตรปลอดภัย ใส่ใจการผลิตยั่งยืน”
สำนักงานเกษตรอำเภอบางแก้ว จังหวัดพัทลุง
กรมส่งเสริมการเกษตร

รายงานผลการถอดบทเรียนเกษตรกรต้นแบบ
ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)
อำเภอบางแก้ว จังหวัดพัทลุง
ข้อมูล ณ วันที่ ๑๐ เดือนสิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๔

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลเกษตรกรต้นแบบ

๑. ชื่อ-สกุล นายจักร์ภักดิ์ สามีคคี

๓. ที่อยู่ปัจจุบันที่ติดต่อได้ ๘๘๐ หมู่ที่ ๖ ตำบลท่ามะเดื่อ
อำเภอบางแก้ว จังหวัดพัทลุง ๙๓๑๔๐

โทรศัพท์ ๐๘๙-๙๗๔๔๒๒๖ Facebook นลินี สามีคคี Line ๐๘๙-๙๗๔๔๒๒๖

เกิด พ.ศ. ๒๕๑๓ ปัจจุบันอายุ ๕๕ ปี

๔. สถานภาพ ☐ โสด ☒ สมรส ☐ หย่าร้าง

๕. ระดับการศึกษา ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)

สถาบันการศึกษา วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีพัทลุง

คณะ/สาขาวิชา เกษตรศาสตร์

๖. อาชีพปัจจุบัน

☐ ๖.๑ ประกอบอาชีพการเกษตรเพียงอย่างเดียว

☒ ๖.๒ ประกอบอาชีพการเกษตร และประกอบอาชีพอย่างอื่นนอกเหนือจากเกษตร
ระบุ รับจ้างทั่วไป

๗. รายได้จากการประกอบอาชีพการเกษตร ๑๕๐,๐๐๐ บาท/ปี

๘. เป็นเกษตรกรต้นแบบ ศพก. หลัก เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๗

ส่วนที่ ๒ ข้อมูลเกี่ยวกับศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)

๑. สินค้าหลัก ข้าว แปลรูปข้าว แปลรูปผลผลิตทางการเกษตร พืชผัก ยางพารา

๒. แปลงเรียนรู้ มีจำนวน ๓ แปลงเรียนรู้ ประกอบด้วย

๒.๑ แปลงนาข้าว

๒.๒ ปลูกข้าวในกระถาง

๒.๓ แปลงปลูกผักและเพาะกล้าผัก

๓. ฐานเรียนรู้ จำนวน ๖ ฐานเรียนรู้ ประกอบด้วย

ฐานเรียนรู้ที่ ๑ การจัดการดินและปุ๋ย

ฐานเรียนรู้ที่ ๒ การผลิตเห็ดนางฟ้า

ฐานเรียนรู้ที่ ๓ การเก็บและคัดเลือกเมล็ดพันธุ์ไว้ทำพันธุ์

ฐานเรียนรู้ที่ ๔ แปลงปลูกผักและเพาะกล้าผัก

ฐานเรียนรู้ที่ ๕ การแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร

ฐานเรียนรู้ที่ ๖ การแปรรูปผลผลิตข้าวสังข์หยด

๔. หลักสูตรการเรียนรู้ จำนวน ๓ หลักสูตร ประกอบด้วย

๔.๑ หลักสูตรหลัก จำนวน ๓ หลักสูตร ประกอบด้วย

๑. การลดต้นทุนและการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าว
๒. การเพิ่มมูลค่าการผลิตข้าว
๓. การแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร

๔.๒ หลักสูตรบังคับ จำนวน ๑ หลักสูตร ประกอบด้วย

เกษตรผสมผสาน

๔.๓ หลักสูตรเสริม จำนวน ๒ หลักสูตร ประกอบด้วย

๑. การผลิตแผนผัง
๒. แปลงปลูกผักและเพาะกล้าผัก

๔.๔ หลักสูตรที่มีความโดดเด่นของ ศพก. (ให้ระบุนาจำนวน ๑ หลักสูตร พร้อมระบุวัตถุประสงค์ เนื้อหา และรูปแบบการถ่ายทอดความรู้)

หลักสูตร ข้าวและการแปรรูปผลิตภัณฑ์ข้าวสังข์หยดพัทลุง (การพัฒนาผลิตภัณฑ์เครื่องต้มข้าวกล้องพะองพร้อมซัง)

วัตถุประสงค์หลักสูตร เพิ่มมูลค่าข้าวสังข์หยดด้วยการแปรรูปข้าวสังข์หยดด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม

บุคคลเป้าหมาย เกษตรกรในชุมชน พื้นที่อำเภอบางแก้วและต่างอำเภอ นักเรียน นักศึกษา หน่วยงานภาครัฐและเอกชน

เนื้อหาวิชาโดยสรุป

- นำข้าวเพื่อทำความสะอาด แช่ด้วยน้ำเกลือเพื่อให้ได้เมล็ดที่สมบูรณ์
- แช่ด้วยน้ำสะอาด บ่มให้เกิดสารกาบา
- ตากเมล็ดพันธุ์ในโรงอบพลังงานแสงอาทิตย์
- กะเทาะเมล็ดเป็นข้าวกล้อง
- นำเมล็ดบรรจุสุญญากาศ
- นำส่วนผสมมาทำให้สุก บดด้วยเครื่องบดละเอียดพิเศษแล้วนำมาผสมตามสูตร สุขภาพ

โภชนาการ

- เก็บในอุณหภูมิต่ำสุดสุญญากาศ เก็บได้นาน ๑ ปี

วิธีการอบรม (เช่นการบรรยาย การสาธิต การฝึกปฏิบัติ เป็นต้น)

เป็นวิทยากร โครงการถ่ายทอดผลิตภัณฑ์แปรรูปข้าวพะวงอกสังข์หยด โดยการบรรยาย การสาธิต และการฝึกปฏิบัติ

สื่อที่ใช้ในการอบรม

๑. สื่อประเภทวัสดุ เอกสาร แผ่นพับ

๒. เทคนิคหรือวิธีการ การสาธิตและการฝึกปฏิบัติ

ประโยชน์ที่ผู้เรียนรู้จะได้รับ

๑. นำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาประยุกต์เป็นนวัตกรรมในการพัฒนาสินค้าเกษตรและแปรรูปสินค้า เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มของข้าวสังข์หยดพัทลุง

๒. สามารถทำให้เกษตรกรเกิดการยอมรับและนำไปประยุกต์ใช้ในการผลิตสินค้าเกษตรส่งผลให้เกษตรกรพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน

ภาพกิจกรรม

๕. การมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนปฏิบัติการบูรณาการของคณะกรรมการขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรระดับจังหวัด (การเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนฯ อย่างไรก็ตาม ให้อธิบายวิธีการ และแนวทางในการเข้าร่วมจัดทำแผนอย่างละเอียด)

นายจักร์กฤษณ์ สามัคคี ในฐานะประธานศพก. อำเภอบางแก้ว มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนปฏิบัติการบูรณาการของคณะกรรมการขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรระดับอำเภอ (อำเภอบางแก้ว) โดยมีการร่วมประชุมคณะกรรมการ ศพก.แปลงใหญ่ ระดับอำเภอ และระดับจังหวัด ร่วมจัดทำจัดทำแผนปฏิบัติการการบูรณาการการพัฒนาการเกษตรของ ศพก. และเครือข่ายของอำเภอ เสนอในวาระการประชุมคณะกรรมการขับเคลื่อนงานด้านการเกษตร ระดับอำเภออำเภอบางแก้ว โดยเสนอวาระ แผนและผลการดำเนินงานโครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

ประชุมคณะกรรมการ ศพก.แปลงใหญ่ ระดับอำเภอ และระดับจังหวัด

ประชุมคณะกรรมการขับเคลื่อนงานด้านการเกษตร ระดับอำเภออำเภอบางแก้ว

วาระการประชุม
คณะกรรมการขับเคลื่อนงานด้านการเกษตร ระดับอำเภอ ครั้งที่ ๓/๒๕๖๘
วันพุธที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๖๘ เวลา ๐๙.๓๐ น.
ณ ห้องประชุมสำนักงานเกษตรอำเภอบางแก้ว จังหวัดพัทลุง

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานแจ้งให้ที่ประชุมทราบ
๑.๑ การย้ายข้าราชการ
๑.๒ การตรวจราชการ/ติดตามงาน ในพื้นที่อำเภอบางแก้ว ดังนี้

ระเบียบวาระที่ ๒ เรื่องรับรองรายงานการประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๖๘ เมื่อวันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๖๘

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องสืบเนื่องจากการประชุมครั้งแล้ว
- ไม่มี -

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องเพื่อทราบ
๔.๑ การขับเคลื่อนการดำเนินงานโครงการพัฒนาเกษตรกรรมยั่งยืน (เกษตรทฤษฎีใหม่)
๔.๒ รายงานผลการช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติ (อุทกภัย/ภัยแล้ง/โรคสัตว์ปีก/นาข้าว)
๔.๓ การประกาศเขตให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน (วาตภัย)
๔.๔ สถานการณ์การผลิตไม้ผล และแนวทางการแก้ไขปัญหาการตัดทุเรียนอ่อน
๔.๕ รายงานสถานการณ์การเพาะปลูกข้าวนาปี ปี ๒๕๖๘
๔.๖ การขับเคลื่อนโครงการ ๑ ห้องเย็น ๑ สินค้าเกษตรมูลค่าสูง (ปลาตุ๋น/กล้วยหอม)
๔.๗ การดำเนินโครงการพัฒนาพื้นที่ตามแนวพระราชดำริและหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ประจำปี ๒๕๖๘

๔.๘ การดำเนินงานคณะกรรมการเครือข่ายแปลงใหญ่ และศพก. ระดับอำเภอ
๔.๙ ยกร่าง “แผนพัฒนาการเกษตรระดับอำเภอ อำเภอบางแก้วปี ๒๕๖๘ - ๒๕๗๓”
(ฉบับทบทวนปี ๒๕๖๘)

ระเบียบวาระที่ ๕ เรื่องเพื่อพิจารณา
๕.๑ แผนการบูรณาการของหน่วยงานราชการในพื้นที่อำเภอบางแก้ว ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๘

ระเบียบวาระที่ ๖ เรื่องอื่น ๆ
๖.๑ การแข่งขันกีฬาสานสัมพันธ์หน่วยงานสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และการจัดงานเลี้ยงเกษียณอายุราชการหน่วยงานสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

นายจักร์กฤษณ์ สามคคี ในฐานะประธานศพก. อำเภอบางแก้ว มีการร่วมจัดทำแผนปฏิบัติการการบูรณาการการพัฒนาการเกษตรของ ศพก. และเครือข่ายของอำเภอ และแผนการเสริมสร้างศักยภาพเกษตรกรผู้นำของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) อำเภอบางแก้ว และ ศูนย์เครือข่ายของอำเภอบางแก้ว โดยใช้เวทีการประชุมการประชุม เชื่อมโยงการดำเนินงานคณะกรรมการเครือข่ายศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) และคณะกรรมการเครือข่ายแปลงใหญ่ ระดับอำเภอ ซึ่งมีคณะกรรมการศพก. คณะกรรมการแปลงใหญ่ระดับอำเภอเข้าร่วมประชุม และเป็นตัวแทนเข้าร่วมประชุมคณะกรรมการ ศพก. แปลงใหญ่ ระดับจังหวัด เพื่อนำวาระการประชุม และแนวทางการการพัฒนา ศพก.แปลงใหญ่ ระดับอำเภอ เสนอที่ประชุมระดับจังหวัดต่อไป

[illegible][illegible]

แผนการเสริมสร้างศักยภาพเกษตรกรผู้นำของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) อำเภอบางแก้ว

ภาพผนวกที่ 3.3

แผนการเสริมสร้างศักยภาพเกษตรกรผู้นำของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) อำเภอบางแก้ว และ ศูนย์เครือข่าย
อำเภอบางแก้ว จังหวัดพัทลุง ชนิดสินค้า ข้าว

แผนเสริมสร้างศักยภาพ

ผลิุตศกรการเรียนรู้	จำนวนเป้าหมาย (ราย)	สถานที่จัดอบรม	ไตรมาส 1		ไตรมาส 2		ไตรมาส 3		ไตรมาส 4		เจ้าภาพหลัก	
			ค.ค.67	พ.ย.67	ธ.ค.67	ม.ค.68	ก.พ.68	มี.ค.68	เม.ย.68	พ.ค.68		มิ.ย.68
ขั้นตอนการ												
1. รับสมัครเกษตรกร	10				←→							สน.เกษตรบางแก้ว
2. สรุปข้อมูลเกษตรกรที่สมัครเข้าร่วมกิจกรรม	10				←→	→						สน.เกษตรบางแก้ว
3. จัดทำแผนเสริมสร้างศักยภาพเกษตรกรผู้นำ	10				←→							สน.เกษตรบางแก้ว
4. จัดทำหลักสูตรเสริมสร้างศักยภาพเกษตรกรผู้นำ	10				←→							สน.เกษตรบางแก้ว
5. สรุปผลการเรียนรู้	10										←→	สน.เกษตรบางแก้ว
ขั้นตอนการดำเนินการ												
1. การอบรมเสริมสร้างศักยภาพเกษตรกรผู้นำ	10											
1.1 ครั้งที่ 1 สถานที่ ศก.เครือข่าย อ.บางแก้ว	10	ศก.เครือข่าย ม.5 ต.นาบ่อขอ			←→	13						สน.เกษตรบางแก้ว
หลักสูตร - การจัดทำปฏิทินการปลูกข้าว - การคัดเลือกและเตรียมเมล็ดพันธุ์ข้าว												
1.2 ครั้งที่ 2 สถานที่ ศก.เครือข่าย อ.บางแก้ว	10	ศก.เครือข่าย ม.5 ต.นาบ่อขอ						←→	8			สน.เกษตรบางแก้ว
หลักสูตร - การใช้ยาอย่างรู้คุณค่า การจัดการน้ำในนา - การสำรวจแปลงและการวิเคราะห์ผลาณาการ แปลงปลูกพืช												
2. การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ศก.เครือข่าย อ.บางแก้ว	10	ศก.เครือข่าย ม.5 ต.นาบ่อขอ								←→	15	สน.เกษตรบางแก้ว
ประเด็นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้												
2.1 การจัดการศัตรูพืชบนแปลงนา												
2.2 การสร้างเครือข่ายการผลิต												
2.3 การจัดการแปลงเพื่อเพิ่มผลผลิต												
ขั้นตอนสรุปผลการดำเนินงานกิจกรรม												
สรุปผลการดำเนินงานและรายงานต่อเกษตรกรผู้นำ	10										←→	สน.เกษตรบางแก้ว

หมายเหตุ : - โปรดระบุวัน ในแผนการจัดอบรม
- เจ้าภาพหลัก ให้ระบุชื่อหน่วยงานในพื้นที่

การวางแผนพัฒนาการศักยภาพศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)
วัตถุประสงค์ เพื่อวิเคราะห์สถานการณ์ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) โดยการใช้
เครื่องมือ Model Canvas

Model Canvas				
๑. ลูกค้าของเราคือใคร ? กลุ่มไหน ? อยู่ที่ไหน ? - ประชาชน / บุคลากร สถานที่ราชการ รร. รพ.	๒. ลูกค้าต้องการ เรียนรู้/การใช้บริการอะไร - ผลิิตภัณฑ์ที่ตอบสนองคน รักสุขภาพทุกกลุ่มวัย	๓. จะสื่อสาร เชื่อมโยงและ ประชาสัมพันธ์กับลูกค้า อย่างไร ? - ชาวกล็องพะวงกพร้อมซง เหมาะที่จะเป็นเครื่องดื่มเพื่อ สุขภาพที่สะดวกต่อการ บริโภค	๔. ทำอย่างไรให้ลูกค้ามาใช้บริการเรา อีกครั้ง ? - ส้ารวจความพึงพอใจ - ขยายช่องทางการขายและการติดต่อ	
๕. ศพก. เรามี จุดเด่นอะไร (ความแตกต่าง) - มีผลิตภัณฑ์ใหม่ ที่มีประโยชน์ต่อ สุขภาพ และ สะดวกในการ บริโภค	๖. การจัดการปัจจัยการ ผลิต (ดิน/น้ำ/พันธุ์/วัตถุดิบ/ ทรัพยากรธรรมชาติ) ทำอย่างไร ? - นำทรัพยากรที่มีอยู่อย่าง จำกัดมาใช้ประโยชน์อย่าง สูงสุด	๗. การผลิตให้ได้ผลดี มีคุณภาพ ปลอดภัยได้ มาตรฐาน มีมาตรฐาน อะไร ? ทำอย่างไร ? - อยู่บนฐานคิดของ ความเชื่อมั่นว่า. เกษตรกรมีศักยภาพ เพียงพอในการ ปรับเปลี่ยนวิธีการปลูก ข้าวเพื่อขอรับรอง มาตรฐาน	๘. การแปรรูปหรือเพิ่ม มูลค่าจะทำอะไรได้บ้าง? - การใช้แบ่งข้าวทดแทน แบ่งสาลิ - การผลิตข้าวกึ่ง สำเร็จรูป	๙. มีช่องทางสื่อสาร/ ประชาสัมพันธ์ ศพก. และการตลาด มี ช่องทางใดบ้าง ? -จัดกิจกรรมส่งเสริม การเกษตร เช่น งาน แสดงสินค้าและการ แข่งขัน -จัดหลักสูตรเรียนรู้ ฟรี

ความรู้ / ข้อมูลที่ต้องการเพิ่มเติม		
๑๐. ความรู้เรื่องอะไร ? -ช่องทางสื่อสาร/ประชาสัมพันธ์ ศพก. และการตลาด	๑๑. หาความรู้ได้จากใคร ที่ไหน ? - สื่อออนไลน์ - เรียนรู้ด้วยตนเอง - หน่วยงานร่วมบูรณาการ	
ควรสร้างเครือข่ายกับใคร ? อย่างไร ?		
๑๒. เครือข่ายเกษตรกร - ศพก.เครือข่ายทั้งในอำเภอและต่างอำเภอ - กลุ่มองค์กรเกษตรกร วิสาหกิจชุมชน ทั้งในอำเภอและต่างอำเภอ - กลุ่มอาชีพ โอท็อป	๑๓. วิทยากรภายนอกมีหรือไม่ - มี	๑๔. หน่วยงาน /องค์กรต่าง ๆ - สำนักงานเกษตรอำเภอ - ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอ - สำนักงานพัฒนาชุมชน - หน่วยงานท้องถิ่น - สถาบันการศึกษา

ส่วนที่ ๓ ข้อมูลด้านการเกษตรและการทำงานเป็นเกษตรกรต้นแบบศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)

๑. ผลสำเร็จในกิจกรรมทางการเกษตรของเกษตรกรต้นแบบที่มีการนำวิชาการ เทคโนโลยีการเกษตร มาปรับใช้ใน ศพก. จนเกิดผลสำเร็จในการทำเกษตร พร้อมเป็นแบบอย่างให้เกษตรกรในพื้นที่

๑.๑ แร้งบันดาลใจและจุดเริ่มต้น

๑) อะไรคือแรงบันดาลใจในการเริ่มต้นการปรับเปลี่ยนการทำเกษตรแบบเดิม ๆ สู่การทำเกษตรแบบใช้หลักวิชาการหรือเทคโนโลยีในกิจกรรมการเกษตรของท่าน

เดิมทีพื้นที่อำเภอบางแก้ว มีความเหมาะสมในการปลูกข้าว แต่ด้วยสถานการณ์น้ำ ระบบชลประทานไม่อำนวยความสะดวกในการปลูกข้าวในพื้นที่ ประกอบกับเกษตรกรในพื้นที่ใกล้เคียงปรับเปลี่ยนชนิดพืช เปลี่ยนจากปลูกข้าว ไปปลูกยางพารา ปาล์มน้ำมัน ทำให้นายจักรกฤษณ์ สามัคคี มีการเพิ่มพื้นที่ปลูกข้าวในพื้นที่ตำบลใกล้เคียง คือ หมู่ที่ ๑๓ ตำบลนาปะขอ อำเภอบางแก้ว จังหวัดพัทลุง

และในเดือนมกราคม ๒๕๖๕ ได้เป็นตัวแทนกลุ่มองค์กรเกษตรกรอำเภอบางแก้ว เปิดร้านจำหน่ายสินค้าของกลุ่มเกษตรกรอำเภอบางแก้ว ณ ตลาดเปิดใหม่ "ตลาดพงศ์ทรัพย์บางแก้ว" จังหวัดพัทลุง โดยมีกลุ่มเกษตรกร เข้าร่วมจำหน่ายสินค้า อาทิ ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก. และเครือข่าย) กลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่ กลุ่มวิสาหกิจชุมชน และเกษตรกรรุ่นใหม่

๒) ปัญหาหรือความท้าทายอะไรที่ผลักดันให้เกิดการทำเกษตรโดยใช้หลักวิชาการและการนำเทคโนโลยีนวัตกรรมมาใช้ ศพก. อำเภอบางแก้ว มีวิเคราะห์และมาตรการลดความเสี่ยงในการพัฒนา ศพก. ที่จะเกิดขึ้น

ตารางการวิเคราะห์และมาตรการลดความเสี่ยงในการพัฒนา ศพก. ที่จะเกิดขึ้น

ที่	ด้านความเสี่ยง	ผลกระทบที่เกิด	มาตรการลดความเสี่ยง
๑.	ด้านการเงิน	๑.ขาดสภาพคล่องทางการเงิน เงินทุนหมุนเวียนน้อยกว่า ต้นทุนการผลิต ๒.ไม่สามารถชำระหนี้ได้ตรงเวลา	๑.คำนวณค่าใช้จ่ายและ ลดค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็น ๒.เกษตรกรต้นแบบมีการ วางแผนการ ดำเนินการ การผลิตและ การใช้จ่ายเงิน อย่างเหมาะสม
๒.	ด้านการ ดำเนินงาน	๑.แรงงานด้านการเกษตรของเกษตรกรมีน้อย เกษตรกร ต้นแบบส่วนใหญ่เป็นผู้สูงอายุ (ทายาทกำลังอยู่ในช่วงวัย การศึกษา) ๒.ขาดการบูรณาการของหน่วยงาน หรือภาคีเครือข่าย อย่างต่อเนื่อง ๓.มีกลุ่มนาแปลงใหญ่ ปี ๒๕๖๐ แต่ไม่ได้ดำเนินกิจกรรม กลุ่มต่อเนื่อง ๔.หลักสูตรการเรียนรู้ยังไม่ตอบ โจทย์ ผลิตสินค้าเกษตร ในชุมชน	๑.หน่วยงานภาคีร่วม บูรณาการ เข้าร่วมประชุม เพื่อรับฟัง ปัญหา/อุปสรรค และ ร่วมกันหาแนวทางการ แก้ไข ตลอดจน สนับสนุน และขับเคลื่อนการทำงาน ไปพร้อมกัน ๒.มีการจัดการบริหาร กลุ่มที่ดียิ่งขึ้น ๓.สร้างบทบาทให้กับ หน่วยอื่นในพื้นที่มาก ยิ่งขึ้น เช่น สถานศึกษา หน่วยงานท้องถิ่น เป็นต้น
๓.	ด้านตลาด	๑.ขาดการสื่อสาร และประชาสัมพันธ์ สินค้า/ผลิตภัณฑ์	๑.มีการจัดทำ ประชาสัมพันธ์ หรือสื่อ ต่าง ๆ เพื่อสร้างการรับรู้ ทั้งในพื้นที่และต่างพื้นที่
๔.	ด้านเทคโนโลยี	๑. มีเทคโนโลยีที่เข้ามา แต่เนื่องด้วยต้องใช้ต้นทุนสูง อีกทั้งเป็นเทคโนโลยีสมัยใหม่ ที่เกษตรกรต้องอาศัยเวลาในการเรียนรู้และทำความเข้าใจ ๒.ปัญหาข้าวปลอมปน ผลผลิตต่ำ	๑. นำนวัตกรรมการทำนา แบบใหม่ปลูกข้าว“นาถุง” “ปลูกข้าวในกระถาง” เพิ่มผลผลิตและตัดปัญหา ปลอมปนและเป็นข้าว อินทรีย์
๕.	ด้านสิ่งแวดล้อม	๑. การปรับเปลี่ยนชนิดพืชปลูกของเกษตรกรใกล้เคียงในพื้นที่ (เปลี่ยนจากทำนาเป็นปลูกพืชยืนต้น ๒.ระบบน้ำชลประทานไม่เอื้ออำนวยแก่การปลูกข้าว	๑.๑. นำนวัตกรรมการทำนา แบบใหม่ปลูกข้าว“นาถุง” “ปลูกข้าวในกระถาง” แก้ปัญหา ระบบน้ำไม่เพียงพอ

๑.๒ รายละเอียดของการทำการเกษตรโดยใช้หลักวิชาการและนวัตกรรมหรือเทคโนโลยีที่นำมาใช้ในแปลงเรียนรู้ ฐานเรียนรู้

๑) การทำการเกษตรโดยใช้หลักวิชาการและนวัตกรรมหรือเทคโนโลยีการเกษตรใดที่ได้นำมาปรับใช้ในกิจกรรมการเกษตร (เช่น การลดการเกิดปัญหาเรื่องดิน น้ำ อากาศ ในพื้นที่ การลดต้นทุนการผลิต การลดการระบาดของศัตรูพืช การเพิ่มผลผลิต การเพิ่มมูลค่าผลผลิต ได้มีการนำนวัตกรรม และเทคโนโลยีมาปรับใช้อย่างไรบ้าง)

ลดการเกิดปัญหาเรื่องดิน น้ำ อากาศ ในพื้นที่

๑. มีเทคโนโลยีที่เข้ามา แต่เนื่องด้วยต้องใช้ต้นทุนสูง อีกทั้งเป็นเทคโนโลยีสมัยใหม่ ที่เกษตรกรต้องอาศัยเวลาในการเรียนรู้และทำความเข้าใจ

๒. ปัญหาข้าวปลอมปน ผลผลิตต่ำ

นำนวัตกรรมการทำนาแบบใหม่ปลูกข้าว“นาถุง” “ปลูกข้าวในกระถาง” เพิ่มผลผลิตและตัดปัญหาปลอมปนและเป็นข้าวอินทรีย์

การลดต้นทุนการผลิต

เพิ่มฐานเรียนรู้ ฐานเรียนรู้ที่ ๒ การผลิตแทนแดง

การเพิ่มมูลค่าผลผลิต

นายจักรกฤษณ์ สามัคคี เกษตรกรต้นแบบ ศพก. อำเภอบางแก้ว มีการนำองค์ความรู้เทคโนโลยีและนวัตกรรมมาใช้ใน ศพก.

ปี พ.ศ.	ชื่อองค์ความรู้/เทคโนโลยี/นวัตกรรม	หน่วยงานเจ้าขององค์ความรู้/เทคโนโลยี/นวัตกรรม	ผลลัพธ์
๒๕๖๖	พัฒนาคุณภาพ รสชาติ ผงขง ข้าวสังข์หยดพะเยาอง	ม.สงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่	ผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ เครื่องดื่ม ผงขง จากข้าวสังข์หยดพรีเมียม
๒๕๖๔	โครงการพัฒนาคุณภาพ ผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ เครื่องดื่ม ผงขง จากข้าวสังข์หยด	นวัตกรรมแห่งชาติและสำนัก บ่มเพาะวิชาการเพื่อวิสาหกิจชุมชน มหาวิทยาลัยทักษิณ	ผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ เครื่องดื่ม ผงขง จากข้าวสังข์หยด
๒๕๕๒	ข้าวสังข์หยดพะเยาอง	ม.ขอนแก่น	มีสารกาบาในข้าวสังข์หยด

ศพก. อำเภอบางแก้ว เกษตรกรต้นแบบมีความพร้อมด้านองค์ นำนางวิจัยมาใช้ในการแก้ปัญหาการผลิตในชุมชน ประยุกต์ใช้องค์ความรู้หรือภูมิปัญญาในการแก้ไขการบูรณาการ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาประยุกต์เป็นนวัตกรรมในการพัฒนาสินค้าเกษตรและ แปรรูปสินค้าเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มของข้าวสังข์หยดพัทลุง มีการเชื่อมโยงกับหน่วยงานวิชาการหรือมหาวิทยาลัยเพื่อขยายผลงานวิจัยสู่เกษตรกรในพื้นที่ และมีการดำเนินนวัตกรรมและเทคโนโลยีใหม่ๆ ในหลักสูตรที่เกี่ยวข้องมาใช้ในการในพื้นที่เพื่อถ่ายทอดความรู้ให้เกษตรกรที่สนใจเข้ามาเรียนรู้ มีการเชื่อมโยงเทคโนโลยีและนวัตกรรมกับศูนย์ AIC โครงการพัฒนาคุณภาพ ผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์เครื่องดื่ม ผงชง จากข้าวสังข์หยด สถาบัน นวัตกรรมแห่งชาติและสำนักบ่มเพาะวิชาการเพื่อวิสาหกิจชุมชนมหาวิทยาลัยทักษิณ ปี ๒๕๖๔

แบบรายงานความก้าวหน้าการดำเนินงานนวัตกรรมรายวงงาน
 □ ครั้งที่ 1 : ไม่ต่อรายงาน ✓ ครั้งที่ 2 : พฤษภาคม-มิถุนายน 2564
 □ ครั้งที่ 3 : กรกฎาคม-สิงหาคม 2564

ชื่อผลงานนวัตกรรม การพัฒนาคุณภาพผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์เครื่องดื่มผสมจากข้าวสังข์หยดพะเยาเอก.....
 ชื่อผู้รับผิดชอบผลงานนวัตกรรม อาจารย์ ดร.วิรัช เทพประดิษฐ์ ชื่อผู้ประกอบการ นาย จักรกฤษณ์ สามีศรี
 ที่อยู่บริษัท/บุคคลที่ วันที่รับโครงการ เมษายน 2564
 รูปเล่มที่ได้รับการสนับสนุน

□ ผลงานนวัตกรรม หน่วยขับเคลื่อนนวัตกรรมเพื่อสังคมประจำพื้นที่ภาคใต้ฝั่งซ้ายไทย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564*
 จำนวนเงินที่ได้รับการสนับสนุน 266,500 บาท

คำชี้แจงความสำคัญของโครงการ (KPI) (ตามที่ระบุไว้ในแผนงานผลงานนวัตกรรม)
 1. ผลิตภัณฑ์เครื่องดื่มผสมจากข้าวสังข์หยดพะเยาเอกเพื่อสุขภาพ
 2. บรรจุภัณฑ์เครื่องดื่มผสมจากข้าวสังข์หยดพะเยาเอกเพื่อสุขภาพ
 3. กระบวนการผลิตที่ได้รับการปรับปรุงให้มีมาตรฐานคุณภาพและปริมาณที่ดีขึ้น
 4. ความพึงพอใจในการพัฒนาผลิตภัณฑ์เพิ่มมูลค่าให้กับกลุ่มนักเรียนวิสาหกิจชุมชนชาติบางแก้วและชุมชน
 5. สร้างรายได้ให้กับชุมชนจากผลผลิตที่ได้รับการพัฒนาขึ้น

A. สถานภาพการดำเนินงานนวัตกรรม

*1. ปัจจุบัน อยู่ในขั้นตอนการดำเนินงาน ดังนี้
☐ กำลังดำเนินการแผนงานผลงานนวัตกรรมแล้ว 30 % ที่กำหนดไว้ (สำหรับปี) ที่ผลงานนวัตกรรม)
☒ มีผลิตภัณฑ์/กระบวนการผลิต/แบบบรรจุภัณฑ์/อื่นๆ (ระบุเรื่องแล้ว)
☐ ทดสอบการผลิต (☐ กำลังดำเนินการ/ ☐ เสร็จสิ้นแล้ว)
☐ ทดสอบตลาด (☐ กำลังดำเนินการ/ ☐ เสร็จสิ้นแล้ว)
☐ ขาย ปริมาณ หน่วย ราคาต่อหน่วย บาท คิดเป็นมูลค่า บาท
☐ อื่นๆ โปรดระบุ

*2. ข้อมูลการดำเนินงานนวัตกรรม
 (2.1) การดำเนินงานเมื่อเปรียบเทียบกับแผนงาน (สามารถเพิ่มกิจกรรมได้ตามแผนงานผลงานนวัตกรรม)

กิจกรรมตามแผน	การดำเนินงาน			ผลงานที่เกิดขึ้นจริง	ปัญหาและอุปสรรค
	ตามแผน	ไม่ตาม แผน	เตรียม ดำเนินงาน		
1. พัฒนาผลิตภัณฑ์เครื่องดื่มผสมจากข้าวสังข์หยดพะเยาเอก	✓			ดูแลผลิตภัณฑ์ต้นแบบเครื่องดื่มผสมจากข้าวสังข์หยดพะเยาเอก และเตรียมดำเนินการเพื่อถ่ายทอด และกระจายความรู้คุณค่าทาง	การดำเนินงานในช่วงวิกฤตทำให้มีภาระขาดช่วยในการดำเนินงานไประยะหนึ่ง

หน้าที่ 1

๓) อธิบายขั้นตอนการทำการเกษตรโดยใช้หลักวิชาการ เช่น การใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน การปรับเปลี่ยนพันธุ์พืชที่ทนต่อสภาพภูมิอากาศ ด้านทานต่อโรคแมลง เป็นต้น (ให้อธิบายขั้นตอน วิธีการอย่างละเอียด)

๑. Green Economy ลดการใช้สารเคมี ใช้ปุ๋ยอินทรีย์แทนปุ๋ยเคมี การกำจัดศัตรูพืช ด้วยวิธีธรรมชาติ ไม่กระทบกับสิ่งแวดล้อม เป็นต้น ศพก. อำเภอบางแก้ว มีการผลิตปุ๋ยหมัก ที่เรียกว่า การเพาะเลี้ยงจุลินทรีย์ให้เป็นปุ๋ยอินทรีย์เบญจคุณ

ปุ๋ยอินทรีย์เบญจคุณที่ได้จากการเพาะเลี้ยงจุลินทรีย์ มีประโยชน์มากมายต่อดินและพืช ช่วยปรับปรุงโครงสร้างดิน เพิ่มความอุดมสมบูรณ์ ลดการใช้ปุ๋ยเคมี ช่วยลดต้นทุนและลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และส่งเสริมการเจริญเติบโตของพืชอย่างเป็นธรรมชาติ

การเพาะเลี้ยงจุลินทรีย์ให้เป็นปุ๋ยอินทรีย์เบญจคุณ

สูตรสำหรับทำเอง

1. การเก็บเชื้อในดิน

- ดินนาบริเวณรากข้าว หรือขูดรากข้าว ยาวประมาณ 1 คืบ สับบดละเอียด ประมาณ 1 ก.ก.
- ดินบริเวณจอมปลวก 1 ก.ก.
- ดินบริเวณกอไม้ ไคยกล้วย 1 ก.ก.
- แบริ่งยีสต์ทั่วไป หรือ แบริ่งข้าวหมาก หรือน้ำสาโท น้ำสาเห็ด 1 ลิตร
- นมเปรี้ยว (โยเกิร์ต) 1 ลิตร
- รวมน้ำหนัก ประมาณ 5 ก.ก.

2. การเตรียมอาหารจุลินทรีย์

- รำข้าว (รำอ่อน) 1 ก.ก.
- กากถั่วหรือข้าวโพดอ่อน 1 ก.ก.
- ปลาป่น 1 ก.ก.
- มูลสัตว์แห้ง (วัว, ควาย, หมู, เป็ด, ไก่, แพะ, แกะ)
- ใช้รำข้าว 2 ส่วน กากถั่วหรือข้าวโพด 1 ส่วน ปลาป่น 1 ส่วน มูลสัตว์แห้ง 1 ส่วน รวมกันประมาณ 5 ก.ก.

3. วิธีทำ

นำทั้งสองอย่าง คลุกให้เข้ากัน ถ้าจะให้ดีควรบดละเอียด แล้วผสมน้ำที่ไม่มีคลอรีนพอหมาดๆ ปั้นเป็นก้อนได้ หมักเชื้อทิ้งไว้ 3 วัน จะเริ่มมีกลิ่นหอม และ 7 - 10 วัน จะมีสีขาวขึ้นรอบก้อน

4. วิธีนำไปใช้

- 1) ใช้โดยตรง นำไปฝังดินลึกประมาณ 1 คืบ เติมนมเปรี้ยวหรือปุ๋ยหมัก 1 - 2 กำมือ แล้วกลบไว้ 10 - 15 วัน จึงปลูกพืช อัตราการใช้ 2 ชีดต่อพื้นที่ 1 ไร่.
- 2) ทำอาหารพืชเก็บไว้ใช้ทีละหลายๆ
 - ใช้หัวเชื้อ 15 ก้อน ผสมกับน้ำธรรมดา ประมาณ 150 ลิตร เติมน้ำตาล 5 ก.ก. นมเปรี้ยว 1 ลิตร หมัก 5 - 7 วัน ใช้ทำปุ๋ยอินทรีย์ได้ 1 ตัน โดยผสมกับมูลสัตว์ 800 ก.ก. กับรำอ่อน 200 ก.ก. หมักทิ้งไว้ 15 - 20 วัน

สนับสนุนโดย กิจกรรมพัฒนาศักยภาพ ศพก. ปี 2567
สำนักงานเกษตรอำเภอบางแก้ว จังหวัดพัทลุง

๒. ศพก. อำเภอบางแก้ว มีการใช้กระบวนการ Circular Economy ทำปุ๋ยจากวัสดุเหลือใช้ ปรับปรุงบำรุงดินโดยร่วมเป็นวิทยากร กิจกรรมโครงการการศึกษาเพื่อพัฒนาสังคมและชุมชน เรื่องถังขยะเปียกลดโลกร้อน ณ ส่งเสริมการเรียนรู้ ตำบลท่ามะเดื่อ อำเภอบางแก้ว จังหวัดพัทลุง

๒. ผลสำเร็จและประโยชน์ที่ได้รับต่อการทำอาชีพการเกษตร: ผลลัพธ์ที่ได้รับจากการนำนวัตกรรม/เทคโนโลยีมาปรับใช้ในกิจกรรมการเกษตรคืออะไร เช่น ต้นทุน รายได้ ผลผลิต (ใส่รายละเอียดข้อมูลเชิงตัวเลขเพิ่มเติมเพื่อการเปรียบเทียบเชิงประจักษ์ และให้ระบุสินค้าเกษตรที่ทำการผลิตใน ศพก.ของท่าน)

๒.๑ สินค้าเกษตรที่มีการดำเนินกิจกรรมใน ศพก. มีดังนี้

๑) สินค้าเกษตร ด้านพืช ที่มีการผลิตใน ศพก. มีทั้งหมด ๕ ชนิด ประกอบด้วย

๑.๑) ข้าว	พื้นที่ปลูกจำนวน ๓ ไร่
๑.๒) มะเขือ	พื้นที่ปลูกจำนวน ๐.๒๕ ไร่
๑.๓) กุยช่าย	พื้นที่ปลูกจำนวน ๐.๒๕ ไร่
๑.๔) แผลงผักสลัด ผักบุ้ง	พื้นที่ปลูกจำนวน ๐.๒๕ ไร่
๑.๕) แผลงพาะพันธุ์ผัก	พื้นที่ปลูกจำนวน ๐.๒๕ ไร่

๒) สินค้าเกษตร ด้านประมง ที่มีการผลิตใน ศพก. มีทั้งหมด ๑ ชนิด ประกอบด้วย

๒.๑) ปลากินพืช	จำนวน ๑ บ่อดิน

๓) สินค้าเกษตร ด้านปศุสัตว์ ที่มีการผลิตใน ศพก. มีทั้งหมด.....-.....ชนิด ประกอบด้วย

๔) สินค้าเกษตร ด้านอื่น ๆ ที่มีการผลิตใน ศพก. มีทั้งหมด ชนิด ประกอบด้วย

๔.๑) ผลิตแหนแดง	จำนวน	๒	บ่อ
๔.๒) ผลิตปุ๋ยหมัก	จำนวน	๑	ตัน
๔.๓) แปรรูปขนมกุยช่าย			

๒.๒ ต้นทุนการผลิตสินค้าเกษตรใน ศพก.มีดังนี้ (ในระบุด้านทุนการผลิตสินค้าเกษตรหลัก)

๑) สินค้า ข้าว มีต้นทุนการผลิต ดังนี้

๑.๑) ข้าวสาร	เป็นเงิน ๓๐,๐๐๐ บาท/ไร่
๑.๒) ข้าวเปลือก	เป็นเงิน ๕,๐๐๐ บาท/ไร่
๑.๓) จมูกข้าว	เป็นเงิน ๓,๐๐๐ บาท/ไร่
๑.๔) ขนมกุษ่าย	เป็นเงิน ๙,๐๐๐ บาท/ไร่
๑.๕) แผลงผัก	เป็นเงิน ๑๕,๐๐๐ บาท/ไร่
รวมต้นทุนการผลิต	๖๒,๐๐๐ บาท/ไร่
รายได้	๗๘,๒๕๐ บาท/ไร่

๒.๓ รายได้ของเกษตรกรต้นแบบ มีดังนี้

๑) รายได้รายวัน (ได้รายวันจากการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกวันของท่าน)

ได้จากอะไรบ้าง ระบุ ขนมกุษ่าย ผักสวนครัว

เฉลี่ยรายได้วันละ ๕๐๐ บาท/วัน

๒) รายได้รายสัปดาห์ (ได้รายสัปดาห์จากการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกสัปดาห์ของท่าน)

ได้จากอะไรบ้าง ระบุ ขนมกุษ่าย ผักสวนครัว

เฉลี่ยรายได้สัปดาห์ละ ๓,๕๐๐ บาท/สัปดาห์

๓) รายได้รายเดือน (ได้รายเดือนจากการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกเดือนของท่าน)

ได้จากอะไรบ้าง ระบุ ข้าวสาร ผงขง ยางพารา

เฉลี่ยรายได้เดือนละ ๑๐,๐๐๐ บาท/เดือน

๔) รายได้รายปี (ได้รายปีจากการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกปีของท่าน)

ได้จากอะไรบ้าง ระบุ ข้าวสาร จมูกข้าว ผงขง

เฉลี่ยรายได้ปีละ ๓๐,๐๐๐ บาท/ปี

๒.๔ ประโยชน์ที่ได้รับ (ประโยชน์ที่เกิดกับตนเอง เกษตรกรรายอื่น และประโยชน์ที่เกิดกับชุมชนมีอะไรบ้าง)
ข้อมูลเกษตรกรที่นำความรู้จาก ศพก.ไปใช้

เกษตรกรที่เข้าร่วมผ่านการอบรมจาก ศพก. และได้เข้าร่วมงานงานวันถ่ายทอดเทคโนโลยี (Field Day) เพื่อเริ่มต้นฤดูกาลผลิตใหม่ ประจำปี ๒๕๖๓ ได้นำความรู้ไปใช้ในการพัฒนาการผลิตของตนเอง สำนักงานเกษตรอำเภอบางแก้ว จัดงานวันถ่ายทอดเทคโนโลยี (Field Day) เพื่อเริ่มต้นฤดูกาล ผลิตใหม่ ประจำปี ๒๕๖๓ ในวันที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๖๓ ณ ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต สินค้าเกษตร (นายจักรกฤษณ์ สามัคคี) หมู่ที่ ๖ ตำบลท่ามะเดื่อ อำเภอบางแก้ว จังหวัดพัทลุง โดยมีเกษตรกร ผู้สนใจ หน่วยงานและเจ้าหน้าที่เข้าร่วมงาน จำนวน ๑๕๐ ราย

โดยมีสถานีเรียนรู้จำนวน ๔ สถานี ได้แก่ สถานีที่ ๑ การลดต้นทุนการผลิตข้าว สถานีที่ ๒ การจัดดินและปุ๋ย สถานีที่ ๓ การแปรรูปผลิตภัณฑ์ข้าวสังข์หยด สถานีที่ ๔ การนาบัว นอกจากนี้ ยังมีการจัด นิทรรศการ การถ่ายทอดความรู้ทางวิชาการ ด้านการเกษตร ซึ่งได้รับการสนับสนุนวิทยากรจากหน่วยงาน ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ หน่วยงานภาคีภาครัฐและเอกชน การจัดแสดงสินค้า การจำหน่ายสินค้า จาก ศพก.เครือข่าย กลุ่มส่งเสริมอาชีพ วิสาหกิจชุมชน ในพื้นที่อำเภอบางแก้ว

ภาพประกอบเกษตรกรนำความรู้ไปใช้ในแปลงตนเอง

๑. นางสุนีย์ ช่วยพิชัย หมู่ที่ ๕ ตำบลนาปะขอ ลดต้นทุนและเพิ่มผลผลิต การผลิตข้าว

โดยใช้สารชีวภัณฑ์ น้ำหมักจุลินทรีย์สังเคราะห์แสง การผลิตเห็ดนางฟ้า การปลูกกุยช่าย และการคัดเลือกการเก็บเมล็ดพันธุ์ข้าว

๒. นางกฤษณา ปาละรัตน์ ข้อมูล การขยายผลสู่ ศพก. เครือข่าย เรื่องการจัดทำแปลงเพาะกล้าผัก

๓. ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและการอนุรักษ์:

๓.๑ เทคโนโลยี/นวัตกรรมที่นำมาปรับใช้ในกิจกรรมการเกษตรของท่านมีการช่วยรักษาสิ่งแวดล้อมหรืออนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่แปลงเกษตรของท่านและชุมชนอย่างไร

๑. นางสาวจุฬารัตน์ ศรีสะอาด หมู่ที่ ๗ ตำบลท่ามะเดื่อ สมาชิกแปลงใหญ่ข้าว มีการใช้สารชีวภัณฑ์ควบคุมรักษาโรคและแมลงศัตรูข้าว และการป้องกันโรคและศัตรูพืชแบบผสมผสาน ทดแทนการใช้สารเคมี

๓.๒ ประโยชน์ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ (ที่เกิดจากการทำกิจกรรมทางการเกษตร ใน ศพก.)

๑. ผลิตปุ๋ยอินทรีย์เบญจคุณที่ได้จากการเพาะเลี้ยงจุลินทรีย์ มีประโยชน์มากมายต่อดินและพืช ช่วยปรับปรุงโครงสร้างดิน เพิ่มความอุดมสมบูรณ์ ลดการใช้ปุ๋ยเคมี ช่วยลดต้นทุนและลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และส่งเสริมการเจริญเติบโตของพืชอย่างเป็นธรรมชาติ

๔. ผลสำเร็จการทำงานให้ชุมชนในฐานะ ศพก. ที่เป็นเชิงประจักษ์

๔.๑ ผลสำเร็จการปฏิบัติงานในฐานะ ศพก. เป็นที่ประจักษ์

๔.๑.๑ มีความรู้เกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตรของพื้นที่

นายจักรกฤษณ์ สามัคคี เกษตรกรต้นแบบเจ้าของ ศพก. หลัก เกษตรกรต้นแบบมีความพร้อมด้านองค์ความรู้ มีภูมิปัญญา เรื่องการปลูกข้าว ตลอดจนต่อยอดพัฒนานวัตกรรมมาประยุกต์ใช้องค์ความรู้หรือภูมิปัญญา โดยนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาประยุกต์เป็นนวัตกรรมในการพัฒนาสินค้าเกษตรและแปรรูปสินค้าเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มของข้าวสังข์หยด

๑. อนุรักษ์ประเพณี “พิธีการทำขวัญข้าว” เมื่อเก็บเกี่ยวเสร็จสิ้นหลังจากช่วงออกพรรษา ซึ่งถือว่าเป็นประเพณีการระลึกถึงคุณของพระแม่โพสพ โดยจะนำข้าวไปกองที่ลานเพื่อนวดข้าว หลังจากนั้นจะทำพิธีเชิญขวัญข้าวสู่ลาน และชาวนาจะนำขังต้นข้าวผูกเป็นหุ่นแม่โพสพ เพื่อทำพิธีเซ่นสังเวยขอให้ผลผลิตครั้งต่อไปอุดมสมบูรณ์

๒. การทำนาเปียกสลับแห้ง การจัดการน้ำในนาข้าว โดยควบคุมระดับน้ำให้มีการขังและแห้งสลับกันในช่วงเวลาที่เหมาะสม เพื่อกระตุ้นการเจริญเติบโตของข้าวให้แข็งแรง และลดการใช้น้ำ. การทำเช่นนี้ช่วยให้รากข้าวได้รับอากาศเพียงพอ ทำให้ดูดปุ๋ยได้ดีขึ้น ลดการใช้น้ำ และยังช่วยลดการปล่อย ก๊าซมีเทน ซึ่งเป็น ก๊าซเรือนกระจก สาเหตุของภาวะโลกร้อน

๓. การเก็บและคัดเลือกเมล็ดพันธุ์ไว้ทำพันธุ์

๔.๑.๒ การให้บริการในการเป็นจุดอบรม ศึกษาดูงาน และเป็นวิทยากรในการถ่ายทอดความรู้

๑. ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรจังหวัดพัทลุง (ศวก.) กรมวิชาการเกษตร จัดอบรมเกษตรกร สมาชิก ศพก.อำเภอบางแก้ว ได้แก่ เรื่องการใช้สารชีวภัณฑ์เพื่อลดและทดแทนการใช้สารเคมี โดยมีการแนะนำ ชนิด สารชีวภัณฑ์ วิธีใช้และประโยชน์ของสารชีวภัณฑ์ แต่ละชนิด อาทิ ไล่เดือนฝอย เชื้อราเขียว เมตตาไรเซียม เชื้อแบคทีเรียบาซิลลัส (บีที) (บีเอส) และແພນແຕງ การทำนาบัว

๒. กรมพัฒนาที่ดิน (สถานีพัฒนาที่ดินพัทลุง) จัดอบรมเกษตรกรสมาชิก ศพก.อำเภอบางแก้ว และแปลงใหญ่ข้าว ได้แก่ เรื่อง การผลิตปุ๋ยหมัก การไถกลบตอซังข้าว การจัดการดินและปุ๋ย

๓. ศูนย์วิจัยข้าวพัทลุง กรมการข้าว อบรม/ประสานงานเกษตรกร นาแปลงใหญ่

๔. วิทยากร โครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (เสริมสร้างเกษตรกรผู้นำ)

๔.๑.๓ การให้บริการด้านการแก้ไขปัญหา เป็นที่ปรึกษาในการแก้ไขปัญหาของเกษตรกรในพื้นที่ รวมถึงการรับเรื่องร้องเรียนในพื้นที่

การมีส่วนร่วมในการพัฒนางานส่งเสริมการเกษตรในพื้นที่ร่วมกับชุมชน หรือหน่วยงาน ในพื้นที่ โดย ศพก. อำเภอบางแก้ว ร่วมเป็นวิทยากรโครงการฝึกอบรมอาชีพชุมชน (กศน.) วิทยากรโครงการการศึกษาเพื่อพัฒนาสังคมและชุมชน เรื่องถังขยะลดโลกร้อน และวิทยากรด้านการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากข้าวสังข์หยด แก่ หน่วยงาน กศน. อำเภอบางแก้ว กลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนยุวเกษตรกรเกษตร รวมถึงเป็นปราชญ์ ชาวบ้านของตำบลท่ามะเดื่อ อำเภอบางแก้ว จังหวัดพัทลุง

๔.๑.๔ การให้บริการด้านข้อมูลข่าวสาร และด้านวิชาการเกษตร

๑. โรงเรียนบางแก้วพิทยาคม กิจกรรมการทำนาและศึกษาพันธุ์ข้าวสังข์หยด ประกอบใน รายวิชาสังคมศึกษา

๒. โรงเรียนเขาย้ายสน กิจกรรมโครงการปลาหัวมังเส้น เนื่องในโครงการสร้างเด็กและเยาวชนต้นแบบ รู้ รัก สามัคคี และสำนึกความเป็นไทย หรือ เด็กอวด(ทำ) ดี รุ่นที่ ๒

๔.๑.๕ การขยายผลองค์ความรู้สู่การปฏิบัติของเกษตรกร (มีช่องทางในการขยายผลอย่างไร เกษตรกรใน ชุมชน หรือเกษตรกรที่นำองค์ความรู้ไปปฏิบัติต่ออย่างไร และผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับเกษตรกรที่นำองค์ความรู้ไป ปฏิบัติอย่างไร)

๑) รวมกลุ่มเกษตรกร จัดตั้งนาแปลงใหญ่ ปี ๒๕๖๐

ทะเบียนรายชื่อกลุ่มแปลงใหญ่ ปี พ.ศ. ๒๕๖๐

รายชื่อเกษตรกรที่นำองค์ความรู้ไปปฏิบัติต่ออย่างไร และผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับเกษตรกรที่นำองค์ความรู้ไปปฏิบัติต่ออย่างไร									
ร.ร.	ชื่อ-สกุล	อาชีพ	พื้นที่	พื้นที่	พื้นที่	พื้นที่	พื้นที่	พื้นที่	พื้นที่
ร.ร.	ชื่อ-สกุล	อาชีพ	พื้นที่	พื้นที่	พื้นที่	พื้นที่	พื้นที่	พื้นที่	พื้นที่
1	นายสมศักดิ์ ชื่นใจ	เกษตรกร	100	6	แปลง	6	แปลง	6	แปลง
2	นายสมศักดิ์ ชื่นใจ	เกษตรกร	100	6	แปลง	6	แปลง	6	แปลง
3	นายสมศักดิ์ ชื่นใจ	เกษตรกร	100	6	แปลง	6	แปลง	6	แปลง
4	นายสมศักดิ์ ชื่นใจ	เกษตรกร	100	6	แปลง	6	แปลง	6	แปลง
5	นายสมศักดิ์ ชื่นใจ	เกษตรกร	100	6	แปลง	6	แปลง	6	แปลง
6	นายสมศักดิ์ ชื่นใจ	เกษตรกร	100	6	แปลง	6	แปลง	6	แปลง
7	นายสมศักดิ์ ชื่นใจ	เกษตรกร	100	6	แปลง	6	แปลง	6	แปลง
8	นายสมศักดิ์ ชื่นใจ	เกษตรกร	100	6	แปลง	6	แปลง	6	แปลง
9	นายสมศักดิ์ ชื่นใจ	เกษตรกร	100	6	แปลง	6	แปลง	6	แปลง
10	นายสมศักดิ์ ชื่นใจ	เกษตรกร	100	6	แปลง	6	แปลง	6	แปลง

ร.ร.	ชื่อ-สกุล	อาชีพ	พื้นที่	พื้นที่	พื้นที่	พื้นที่	พื้นที่	พื้นที่	พื้นที่
ร.ร.	ชื่อ-สกุล	อาชีพ	พื้นที่	พื้นที่	พื้นที่	พื้นที่	พื้นที่	พื้นที่	พื้นที่
11	นายสมศักดิ์ ชื่นใจ	เกษตรกร	100	6	แปลง	6	แปลง	6	แปลง
12	นายสมศักดิ์ ชื่นใจ	เกษตรกร	100	6	แปลง	6	แปลง	6	แปลง
13	นายสมศักดิ์ ชื่นใจ	เกษตรกร	100	6	แปลง	6	แปลง	6	แปลง
14	นายสมศักดิ์ ชื่นใจ	เกษตรกร	100	6	แปลง	6	แปลง	6	แปลง
15	นายสมศักดิ์ ชื่นใจ	เกษตรกร	100	6	แปลง	6	แปลง	6	แปลง
16	นายสมศักดิ์ ชื่นใจ	เกษตรกร	100	6	แปลง	6	แปลง	6	แปลง
17	นายสมศักดิ์ ชื่นใจ	เกษตรกร	100	6	แปลง	6	แปลง	6	แปลง
18	นายสมศักดิ์ ชื่นใจ	เกษตรกร	100	6	แปลง	6	แปลง	6	แปลง
19	นายสมศักดิ์ ชื่นใจ	เกษตรกร	100	6	แปลง	6	แปลง	6	แปลง
20	นายสมศักดิ์ ชื่นใจ	เกษตรกร	100	6	แปลง	6	แปลง	6	แปลง

ร.ร.	ชื่อ-สกุล	อาชีพ	พื้นที่	พื้นที่	พื้นที่	พื้นที่	พื้นที่	พื้นที่	พื้นที่
ร.ร.	ชื่อ-สกุล	อาชีพ	พื้นที่	พื้นที่	พื้นที่	พื้นที่	พื้นที่	พื้นที่	พื้นที่
21	นายสมศักดิ์ ชื่นใจ	เกษตรกร	100	6	แปลง	6	แปลง	6	แปลง
22	นายสมศักดิ์ ชื่นใจ	เกษตรกร	100	6	แปลง	6	แปลง	6	แปลง
23	นายสมศักดิ์ ชื่นใจ	เกษตรกร	100	6	แปลง	6	แปลง	6	แปลง
24	นายสมศักดิ์ ชื่นใจ	เกษตรกร	100	6	แปลง	6	แปลง	6	แปลง
25	นายสมศักดิ์ ชื่นใจ	เกษตรกร	100	6	แปลง	6	แปลง	6	แปลง
26	นายสมศักดิ์ ชื่นใจ	เกษตรกร	100	6	แปลง	6	แปลง	6	แปลง
27	นายสมศักดิ์ ชื่นใจ	เกษตรกร	100	6	แปลง	6	แปลง	6	แปลง
28	นายสมศักดิ์ ชื่นใจ	เกษตรกร	100	6	แปลง	6	แปลง	6	แปลง
29	นายสมศักดิ์ ชื่นใจ	เกษตรกร	100	6	แปลง	6	แปลง	6	แปลง
30	นายสมศักดิ์ ชื่นใจ	เกษตรกร	100	6	แปลง	6	แปลง	6	แปลง

๔.๑.๖ การมีส่วนร่วมในการพัฒนางานส่งเสริมการเกษตรในพื้นที่ร่วมกับชุมชน หรือหน่วยงานในพื้นที่
 ๑. กลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนวัดรัตนวราราม เป็นวิทยากร ถ่ายทอดความรู้และสาธิตการทำขนม
 ลี้มกลั่นจากแป้งสาคู และแป้งข้าวสังข์หยดพัทลุง

๒. กศน. อำเภอบางแก้ว จัดอบรมโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน กิจกรรมพัฒนาอาชีพ
 (กลุ่มสนใจ ไม่เกิน ๓๐ ชั่วโมง) วิชาการปลูกผักสวนครัวสู้โควิด หลักสูตร ๓ ชั่วโมง จำนวนผู้เรียน ๖ คน
 โดยมี นายจักรกฤษณ์ สามัคคี เป็นวิทยากรให้ความรู้

ข่าวประชาสัมพันธ์
กศน.อำเภอบางแก้ว
 สำนักงาน กศน.จังหวัดพัทลุง

TEL.074-697-051 FACEBOOK.COM/BGKEAW

กด.เพื่อประชาชน "ก้าวใหม่ ก้าวแห่งคุณภาพ"

วันที่ 14 มิถุนายน 2565
 นายยะผาด สันหนาน ผู้อำนวยการ
 กศน.อำเภอบางแก้ว มอบหมายให้
 นางนงศ์ลักษณ์ ชูด้วง ครู กศน.ตำบล
 ท่ามะเดื่อ จัดกิจกรรมโครงการศูนย์ฝึก
 อาชีพชุมชน กิจกรรมพัฒนาอาชีพ
 (กลุ่มสนใจ ไม่เกิน 30 ชั่วโมง)
 วิชาการปลูกผักสวนครัวสู้โควิด
 หลักสูตร 3 ชั่วโมง จำนวนผู้เรียน
 6 คน ณ ศูนย์บ้านเรียนรู้เกษตร
 ธรรมชาติบางแก้ว ม.6 บ้านในไร่
 พัฒนา ต.ท่ามะเดื่อ อ.บางแก้ว
 จ.พัทลุง โดยมี นายจักรกฤษณ์
 สามัคคี เป็นวิทยากรให้ความรู้

๔.๑.๔ บทบาทในการเป็นประธานคณะกรรมการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) อย่างไรบ้าง

นายจักรกฤษณ์ สามัคคี ในฐานะประธานศพก. อำเภอบางแก้ว มีการร่วมจัดทำแผนปฏิบัติการการบูรณาการการพัฒนาการเกษตรของ ศพก. และเครือข่ายของอำเภอ โดยใช้เวทีการประชุมการประชุม เชื่อมโยงการดำเนินงานคณะกรรมการเครือข่ายศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) และคณะกรรมการเครือข่ายแปลงใหญ่ ระดับอำเภอ ซึ่งมีคณะกรรมการศพก. คณะกรรมการแปลงใหญ่ระดับอำเภอเข้าร่วมประชุม และเป็นตัวแทนเข้าร่วมประชุมคณะกรรมการ ศพก. แปลงใหญ่ ระดับจังหวัด เพื่อนำวาระการประชุม และแนวทางการการพัฒนา ศพก.แปลงใหญ่ ระดับอำเภอ เสนอที่ประชุมระดับจังหวัดต่อไป

นอกจากนี้ ในฐานะประธานศพก. อำเภอบางแก้ว มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนปฏิบัติการ บูรณาการของคณะกรรมการขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรระดับอำเภอ (อำเภอบางแก้ว) โดยมีการร่วมประชุมคณะกรรมการ ศพก.แปลงใหญ่ ระดับอำเภอ และระดับจังหวัด ร่วมจัดทำจัดทำแผนปฏิบัติการการบูรณาการ การพัฒนาการเกษตรของ ศพก. และเครือข่ายของอำเภอ เสนอในวาระการประชุมคณะทำงานขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรระดับอำเภออำเภอบางแก้ว โดยเสนอวาระ แผนและผลการดำเนินงานโครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

๔.๒ ความภาคภูมิใจในการเป็น ศพก.

๔.๒.๑ ความภาคภูมิใจในการดำเนินงานเป็น ศพก. ในการร่วมขับเคลื่อนการพัฒนาด้านเกษตรในชุมชน

๑. ปี พ.ศ. ๒๕๖๓ นายจักรกฤษณ์ สามัคคี เกษตรกรต้นแบบ ศพก.อำเภอบางแก้ว ให้ข้อมูลกิจกรรมการดำเนินงานของ ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) กับบุคลากรมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ ภายใต้โครงการพัฒนาแอปพลิเคชัน แนะนำข้อมูลอัจฉริยะ เพิ่มศักยภาพวิสาหกิจการท่องเที่ยวโดยชุมชนแบบมีส่วนร่วม

๒. ในปี พ.ศ. ๒๕๖๕ นายจักรกฤษณ์ สามัคคี เกษตรกรต้นแบบ ศพก.อำเภอบางแก้ว เป็นตัวแทนร่วมเปิดศูนย์จำหน่ายสินค้าและผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรของเกษตรกร และกลุ่มองค์กรเกษตรกรใน อำเภอบางแก้ว ณ ตลาดพงศ์ทรัพย์บางแก้ว เป็นการสร้างเครือข่ายตลาด และแหล่งเรียนรู้ใหม่ให้กับชุมชน เกษตรกร ทั้งในและต่างพื้นที่

๓. สินค้าเกษตรได้รับการรับรองมาตรฐานการผลิต
มาตรฐานรับรอง GAP ข้าว แบบกลุ่ม

มาตรฐานอาหารปลอดภัย
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

๔. การสร้างทายาทด้านการเกษตร ของสมาชิกในครอบครัว เตรียมความพร้อมและส่งเสริมให้คนรุ่นใหม่ หันสนใจและประกอบอาชีพเกษตรกรรมอย่างยั่งยืน โดยเน้นการถ่ายทอดความรู้ ทักษะ และประสบการณ์จาก เกษตรกรที่มีประสบการณ์ เพื่อสร้างความเข้มแข็งและสืบทอดภาคเกษตรกรรมของครอบครัว โดยบุตรสาว ได้เข้า ร่วมโครงการ "เด็กอวด (ทำ) ดี" โครงการ ขวัญเอย ขวัญข้าว ปี ๒๕๖๖-๒๕๖๗ เป็นโครงการที่เปิดโอกาสให้เด็ก และเยาวชนที่มีอายุระหว่าง ๑๕-๒๕ ปี ได้แสดงความคิดสร้างสรรค์และทำความดีเพื่อสังคม และในปี ๒๕๖๗ บุตรสาว เข้ารับการศึกษาดูงานระดับมหาวิทยาลัย ณ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ จังหวัดเชียงใหม่ สาขาวิชาเกษตรศาสตร์

๔.๒.๒ ความเป็นผู้นำและความเป็นจิตอาสา

๑) ความเป็นผู้นำชุมชนในรูปแบบทางการและไม่เป็นทางการ

นายจักรกฤษณ์ สามัคคี เกษตรกรต้นแบบ ศพก. อำเภอบางแก้ว มีภาวะผู้นำทั้งเป็นทางการและไม่ เป็นทางการ มีจิตอาสาและเสียสละช่วยเหลือสังคม และให้ความร่วมมือกับหน่วยงานต่าง ๆ นอกจากนี้มีบทบาทหน้าที่ตำแหน่งอื่น นอกจากเป็นประธาน ศพก. หลัก ได้แก่

๑. เกษตรกรรุ่นใหม่ Young Smart Farmer (YSF) ปี ๒๕๕๗

๒. อาสาสมัครเกษตร ปี ๒๕๕๖ - ๒๕๖๐

๓. ประธานกลุ่มวิสาหกิจชุมชนบ้านเรียนรู้เกษตรธรรมชาติบางแก้ว

๔. ประธานแปลงใหญ่ แปลงใหญ่ข้าวตำบลท่ามะเดื่อ ปี ๒๕๖๐

๕. คณะกรรมการศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล (ศบกต.)

ตำบลท่ามะเดื่อ

๖. คณะกรรมการโรงเรียนรัตนวราราม หมู่ที่ ๖ ตำบลท่ามะเดื่อ อำเภอบางแก้ว๒) การเสียสละ
ต่อประโยชน์ส่วนรวม

๕. ข้อคิดประจำตัวในการทำงาน

“รู้จัก รู้ตัวตนและรู้ตนเองอย่างมีสติ”

คือ การมีความสามารถในการรับรู้และเข้าใจตนเองในทุก ๆ ด้าน ทั้งความคิด ความรู้สึก อารมณ์ และพฤติกรรมของตนเอง รวมถึงเข้าใจถึงผลกระทบที่สิ่งเหล่านี้มีต่อตนเองและผู้อื่น. การมีสติ เป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาการรู้ตนเอง ซึ่งช่วยให้เราสามารถสังเกตและเข้าใจสิ่งที่เกิดขึ้นภายในจิตใจและร่างกายของเราได้อย่างชัดเจนและเป็นกลาง

ส่วนที่ ๔ ผู้ร่วมดำเนินการถอดบทเรียน

๑. ดำเนินงานถอดบทเรียน โดย (ระบุผู้มีส่วนร่วมในการดำเนินงานถอดบทเรียน)

การถอดบทเรียน ศพก.อำเภอบางปะจําปี ๒๕๖๘ ประกอบด้วยทีมถอดบทเรียน สำนักงาน
เกษตรอำเภอบางแก้ว จำนวน ๔ ราย

ชื่อ – สกุล

ตำแหน่ง

๑. นางปวีณา นิลมาตย์

เกษตรอำเภอบางแก้ว

๒. นางสาวอาทิตย์ยา จันทิตย์

นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ

๓. นางสาวสุตลาภา เทพทอง

นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ

๔. นางศิริรัตน์ ดิถีจ

นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ

๒. กระบวนการถอดบทเรียน/เครื่องมือที่ใช้

การถอดบทเรียน ศพก.อำเภอบางปะจำปี ๒๕๖๘ ทีมถอดบทเรียนสำนักงานเกษตรอำเภอบางแก้ว ใช้การกระบวนการถอดบทเรียน โดยจัดเก็บข้อมูลในแต่ส่วน ซึ่งมี ๓ ส่วนหลัก ๆ ได้แก่ ส่วนที่ ๑ ข้อมูลเกษตรกรต้นแบบ ส่วนที่ ๒ ข้อมูลเกี่ยวกับศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร และส่วนที่ ๓ ข้อมูลด้านการเกษตรและการทำงานเป็นเกษตรกรต้นแบบศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) โดยใช้การกระบวนการถอดบทเรียน ๒ วิธี

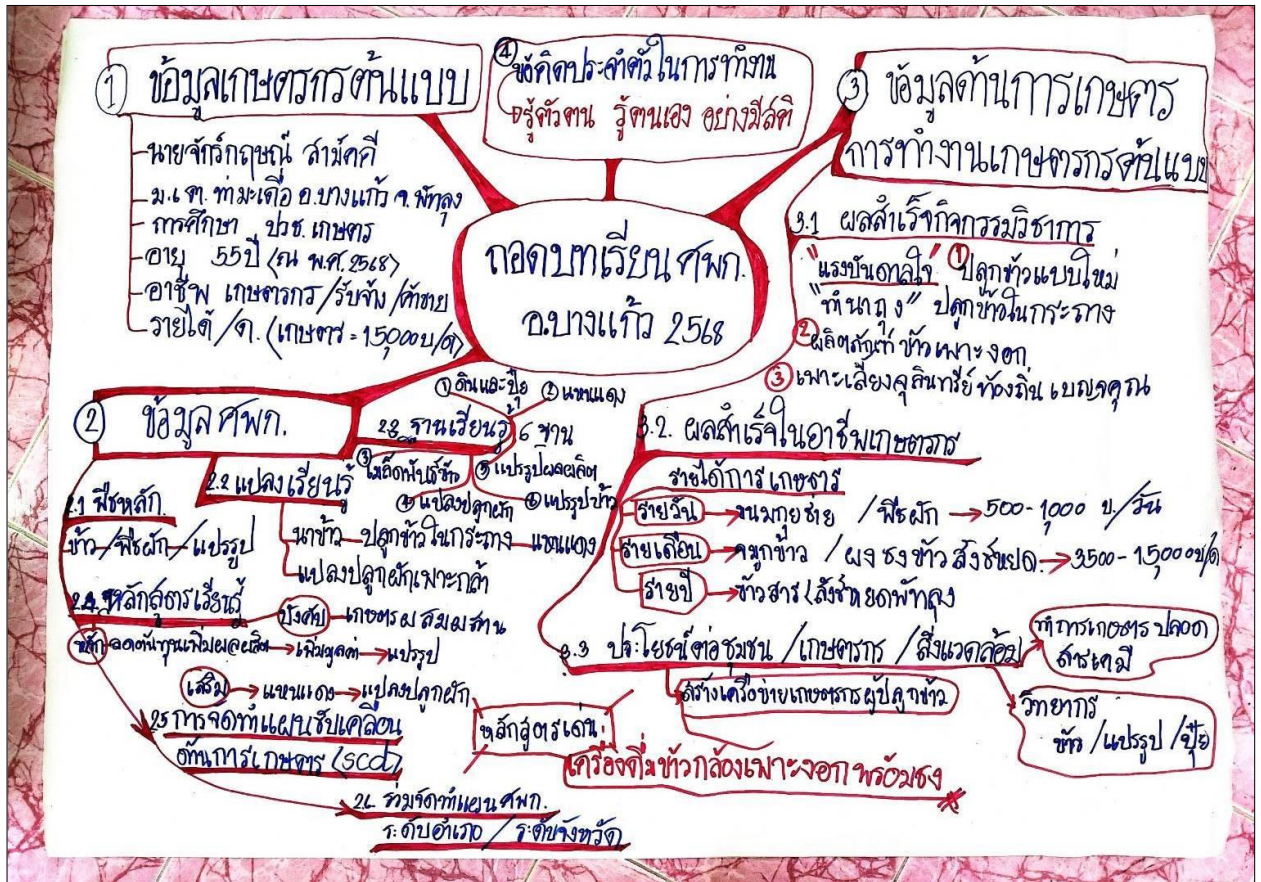
๑) ตารางการวิเคราะห์และมาตรการลดความเสี่ยงในการพัฒนา ศพก. ที่จะเกิดขึ้น

๒) แผนที่ความคิด (MIND MAP) เพื่อสรุป การถอดบทเรียน ศพก.

ตารางการวิเคราะห์และมาตรการลดความเสี่ยงในการพัฒนา ศพก. ที่จะเกิดขึ้น

ตารางการวิเคราะห์และมาตรการลดความเสี่ยงในการพัฒนา ศพก. ที่จะเกิดขึ้น			
นายจักรกฤษณ์ สามัคคี ศพก. ศพก. อำเภอบางแก้ว (ข้อมูล ณ พ.ศ. ๒๕๖๘)			
ที่	ด้านความเสี่ยง	ผลกระทบที่เกิด	มาตรการลดความเสี่ยง
๑.	ด้านการเงิน	๑.ขาดสภาพคล่องทางการเงิน เงินทุนหมุนเวียนน้อยกว่าต้นทุนการผลิต ๒.ไม่สามารถชำระหนี้ได้ตรงเวลา	๑.คำนวณค่าใช้จ่ายและลดค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็น ๒.เกษตรกรต้นแบบมีการวางแผนการดำเนินการ การผลิตและการใช้เงินอย่างเหมาะสม
๒.	ด้านการดำเนินงาน	๑.แรงงานด้านการเกษตรของเกษตรกรมีน้อย เกษตรกรต้นแบบส่วนใหญ่เป็นผู้สูงอายุ (ทายาทกำลังอยู่ในช่วงวัยการศึกษา) ๒.ขาดการบูรณาการของหน่วยงานหรือภาคีเครือข่ายอย่างต่อเนื่อง ๓.มีกลุ่มนาแปลงใหญ่ ปี ๒๕๖๐ แต่ไม่ได้ดำเนินกิจกรรมกลุ่มต่อเนื่อง ๔.หลักสูตรการเรียนรู้ยังไม่ตอบ โจทย์ผลิตสินค้าเกษตรในชุมชน	๑.หน่วยงานภาคีร่วมบูรณาการเข้าร่วมประชุม เพื่อรับฟังปัญหา/อุปสรรค และร่วมกันหาแนวทางการแก้ไข ตลอดจน สนับสนุนและขับเคลื่อนการทำงานไปพร้อมกัน ๒.มีการจัดการบริหารกลุ่มที่ดียิ่งขึ้น ๓.สร้างบทบาทให้กับหน่วยอื่นในพื้นที่มากยิ่งขึ้น เช่น สถานศึกษา หน่วยงานท้องถิ่น เป็นต้น
๓.	ด้านตลาด	๑.ขาดการสื่อสาร และประชาสัมพันธ์สินค้า/ผลิตภัณฑ์	๑.มีการจัดทำประชาสัมพันธ์ หรือสื่อต่าง ๆ เพื่อสร้างการรับรู้ทั้งในพื้นที่และต่างพื้นที่
๔.	ด้านเทคโนโลยี	๑. มีเทคโนโลยีที่เข้ามา แต่เนื่องด้วยต้องใช้ต้นทุนสูง อีกทั้งเป็นเทคโนโลยีสมัยใหม่ ที่เกษตรกรต้องอาศัยเวลาในการเรียนรู้และทำความเข้าใจ ๒.ปัญหาข้าวปลอมปน ผลผลิตต่ำ	๑. นำนวัตกรรมการทำนาแบบใหม่ปลูกข้าว“นาถุง” “ปลูกข้าวในกระถาง” เพิ่มผลผลิตและตัดปัญหาปลอมปนและเป็นข้าวอินทรีย์
๕.	ด้านสิ่งแวดล้อม	๑. การปรับเปลี่ยนชนิดพืชปลูกของเกษตรกรใกล้เคียงในพื้นที่ (เปลี่ยนจากทำนาเป็นปลูกพืชยืนต้น ๒.ระบบน้ำชลประทานไม่เอื้ออำนวยแก่การปลูกข้าว	๑.๑. นำนวัตกรรมการทำนาแบบใหม่ปลูกข้าว“นาถุง” “ปลูกข้าวในกระถาง” แก้ปัญหาระบบน้ำไม่เพียงพอ
๖.	ด้านการเมืองและกฎระเบียบ	-	-

แผนที่ความคิด (MIND MAP) เพื่อสรุป การถอดบทเรียน ศพก.

๓. ปัญหา/อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการดำเนินการถอดบทเรียน

ปัญหา/อุปสรรค

- ความไม่พร้อมของบุคลากร บุคลากรอาจขาดความรู้ ความเข้าใจ หรือทักษะที่จำเป็นในการถอดบทเรียน ทำให้การดำเนินการไม่ราบรื่น
- หัวข้อ ประเด็นข้อมูล มีความซ้ำซ้อนกัน
- การถอดบทเรียนอาจต้องใช้เวลาและทรัพยากรในการดำเนินการ หากขาดสิ่งเหล่านี้ การดำเนินการอาจไม่ประสบความสำเร็จ

ข้อเสนอแนะ

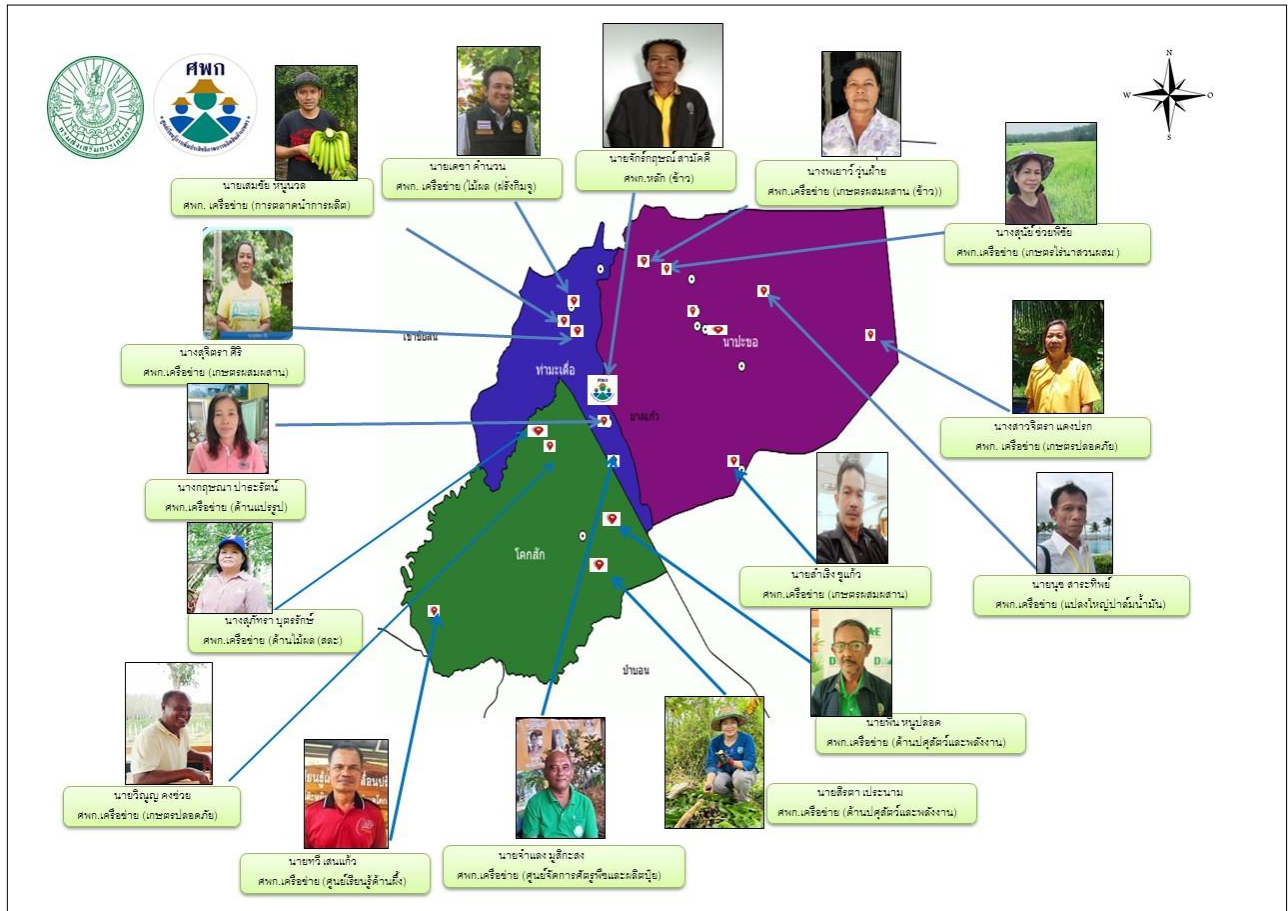
- อบรมให้ความรู้และทักษะที่จำเป็นในการถอดบทเรียนแก่บุคลากร
- เลือกวิธีการถอดบทเรียนที่สอดคล้องกับลักษณะของงานและกลุ่มเป้าหมาย เช่น การสัมภาษณ์ การทำเวิร์คช็อป หรือการใช้แบบสอบถาม

***หมายเหตุ ๑. ให้แนบภาพประกอบในแต่ละข้อ

๒. ใส่ภาคผนวกในส่วนของแผนที่แสดงที่ตั้ง ศพก. และศพก. เครือข่าย หรือส่วนอื่นๆที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานของ ศพก.

ภาคผนวก

แผนที่แสดงที่ตั้ง ศพก. และศพก. เครือข่าย

ศพก. เครือข่าย อำเภอบางแก้ว ปี ๒๕๖๘

ทำเนียบ					
ศูนย์เรียนรู้เครือข่ายของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภอบางแก้ว จังหวัดพัทลุง ปี ๒๕๖๗					
ที่	ชื่อศูนย์เครือข่าย	ประเภท/กิจกรรมหลัก	ที่ตั้งศูนย์		ชื่อ-นามสกุล
		ของศูนย์เครือข่าย	หมู่	ตำบล	ประธานศูนย์เครือข่าย
	ศพก.อำเภอบางแก้ว	ข้าวและแปรรูปผลิตภัณฑ์ข้าว	๖	ท่ามะเดื่อ	นายจักรกฤษณ์ สามัคคี
๑	ศูนย์เรียนรู้การแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร	แปรรูปผลผลิตด้านการเกษตร	๑	ท่ามะเดื่อ	นางกฤษณา ปาละรัตน์
๒	ศูนย์เรียนรู้เกษตรธรรมชาติ	เกษตรผสมผสาน/ผลิตพืชปลอดภัย	๑	ท่ามะเดื่อ	นายจำแลง มุสิกะสง
๓	กลุ่มผลิตพืชปลอดภัยตำบลท่ามะเดื่อ (ฝรั่งกิมจู)	ศูนย์เรียนรู้ด้านไม้ผล	๒	ท่ามะเดื่อ	นายเดชา คำนวน
๔	ศูนย์เรียนรู้การบริหารจัดการสินค้าและตลาดเกษตร	ด้านเศรษฐกิจเกษตร	๓	ท่ามะเดื่อ	นายสมชัย หนูนวล
๕	ศูนย์เรียนรู้เกษตรผสมผสานบ้านฝ้าง	ศูนย์เรียนรู้เกษตรผสมผสาน	๓	ท่ามะเดื่อ	นางสุจิตรา ศิริ
๖	ศูนย์เรียนรู้แปลงใหญ่ปาล์มน้ำมัน	ศูนย์เรียนรู้ด้านไม้ยืนต้น	๙	นาปะขอ	นายนุช สาระทิพย์
๗	ศูนย์เรียนรู้เกษตรผสมผสาน	เกษตรผสมผสาน/ผลิตพืชปลอดภัย	๑๔	นาปะขอ	นายสำเริง ชูแก้ว
๘	ศูนย์เรียนรู้เกษตรผสมผสาน	เกษตรผสมผสาน/ผลิตข้าวคุณภาพ	๕	นาปะขอ	นางพเยาว์ วุ่นฝ้าย
๙	ศูนย์เรียนรู้ด้านข้าว/ศูนย์ข้าวชุมชน	เกษตรผสมผสาน/ผลิตข้าวคุณภาพ	๕	นาปะขอ	นางสุนีย์ ช่วยพิชัย
๑๐	ศูนย์เรียนรู้เกษตรปลอดภัย	เกษตรผสมผสาน/เกษตรปลอดภัย	๙	นาปะขอ	นางสาวจิตรา แดงปรก
๑๑	ศูนย์เรียนรู้ด้านปศุสัตว์และพลังงานทดแทน	ด้านปศุสัตว์และพลังงานทดแทน	๙	โคกสีก	นายพิน หนูปลอด
๑๒	ศูนย์เรียนรู้แปลงใหญ่ฝักรอง	ศูนย์เรียนรู้ด้านแมลงเศรษฐกิจ	๘	โคกสีก	นายทวี เสนแก้ว
๑๓	กลุ่มผู้ปลูกสละไม้ผลอัตลักษณ์	ศูนย์เรียนรู้ด้านไม้ผล	๖	โคกสีก	นางสุภัทรา บุตรรักษ์
๑๔	ศูนย์เรียนรู้เกษตรปลอดภัยสหายฟาร์ม	มาตรฐานการผลิตทางการเกษตร	๖	โคกสีก	นายวิญญู คงช่วย
๑๕	ศูนย์เรียนรู้เกษตรผสมผสานเครือข่ายเกษตรกรรุ่นใหม่	เกษตรผสมผสาน/ผลิตพืชปลอดภัย	๒	โคกสีก	นางสิริตา เประนาม

ภาพกิจกรรมการถอดบทเรียน ศพก. อำเภอบางแก้ว

ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๘

